

Česká republika

Published on Syngenta (<https://www.syngenta.cz>)

[Domů](#) > Kříši

Křísi
Auchenorrhyncha

Křísi

Zařazení škodlivého činitele

Nespecializovaní škůdci

Popis škůdce, hostitelské rostliny

Imago: Velikost u nás nejčastěji škodících kříسů se pohybuje mezi 1–4 mm.

Nymfy: Podobné dospělcům, žijící ve stejném prostředí. Nemají vyvinutá křídla.

Na hlavě mají velmi krátká tykadla a bodavě savé ústní ústrojí. Přední pár křídel má u většiny druhů charakter krytek, zadní pár je membranózní. Křídla jsou v klidu střechovitě složena přes zadeček. Většina zástupců při vyrušení odskakuje. Zbarvení je rozmanité, u některých proměnlivé i v rámci druhu.

Příznaky, možnosti záměny

V porostech bývají křísovové velmi hojní. Při vyrušení masově odskakují. Nymfální stadia i dospělci jsou výlučně fytofágní, řada druhů je přitom polyfágních. Dospělci i nymfy škodí sáním. V místech sání se objevují drobné skvrnky. Poškození se může zaměnit s poškozením způsobených třásněnkami.

Křísek polní (*Psammottetix alienus*): Zbarvení je šedé, přední křídla hnědavá. Na temeni hlavy tmavo-hnědé skvrny ve tvaru trojúhelníčků. Vyskytuje se zejména na obilninách.

Pidikřísek zemákový (*Empoasca solani*): Asi 3 mm velký, zelenavě zbarvený kříс. Křídla nejsou průhledná.

Pidikřísek zelenavý (*Empoasca flavescens*): Asi 4 mm dlouhý, tělo je pokryté průsvitnými křídly bez kreseb, přední část je tónována poněkud do žluta.

Pidikřísek zelený (*Empoasca decipiens*): Asi 3 mm dlouhý, po obou stranách má na těle dvě bělavé skvrny, na hrudi na úrovni křídel má dvě kresby podobné špičce šípů.

Křísek žlutošedý (*Macrosteles laevis*): Asi 2–4,5 mm dlouhý, zelenavě až žlutohnědě zbarvený, na hlavě a na zadní části hrudi černé skvrny.

Pěnodějka obecná (*Philaenus spumarius*): 5–7 mm dlouhý, extrémně proměnlivě zbarvený - žlutavý, zelený, hnědý a černavý typ. Křídla mají často tmavá znamení, hlava má tupě kyjovitý tvar.

Hospodářský význam

Přímé škody způsobené sáním nebývají velké. Mnohem významnější jsou škody nepřímé přenosem viróz a fytoplazmóz. V minulosti byly ohroženy brambory, rajčata nebo víceleté pícniny. V současnosti jsou křísi významnými přenašeči viróz na obilninách.

Přenášejí zakrslost pšenice, proužkovitost ječmene nebo sterilní zakrslost ovsa. Škody způsobené virózami v posledních letech jsou mimořádně velké a patří tak k ekonomicky nejvýznamnějším škůdcům obilí.

Druhy z rodu Empoasca napadají brambor, bob, jitrocel, šťovík, dub, vičenec, merlíkovité, fazol, štírovník, lilek, okurky, maliník, chmel, mladé jabloně, košťáloviny, vojtěšku, rebarboru, bílý a červený jetel, salát, celer, špenát, rajče a cukrovku.
